

T.C. SAĞLIK BAKANLIĞI
HALK SAĞLIĞI
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

T.C.
SAĞLIK BAKANLIĞI
Halk Sağlığı Genel Müdürlüğü

9000

CERTIFICATE

7/2514
GK 13

Sayı : 43252159

Konu : Yazılı Soru Önergesi Cevabı

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 03/08/2023 tarihli ve 43452547-120.07-1260154 sayılı yazınız.

İstanbul Milletvekili Sayın Ali GÖKÇEK tarafından verilen “Son 5 yılda topuk kanı testine izin vermeyen aile sayısına ilişkin” 7/2514 sıra sayılı yazılı soru önergesinin cevabı ilişikte sunulmaktadır.

Arz ederim.

Dr. Fahrettin KOCA
Sağlık Bakanı

Ek : Önerge cevabı

İstanbul Milletvekili Sayın Ali GÖKÇEK tarafından verilen “Son 5 yılda topuk kanı testine izin vermeyen aile sayısına ilişkin” 7/2514 esas numaralı yazılı soru önergesi cevabıdır.

Kamuoyunda “topuk kanı” olarak bilinen ve bebeğin doğduğu ilk anda ve doğumunun 10.günü itibarıyla yapılan tarama testleri, sağladığı erken tanı ve tedavi sayesinde yenidoğan bebeklerin sağlıklı bir gelecek yaşamaları için son derece önemlidir. Yenidoğan tarama programları, tüm dünyada halk sağlığı programları içerisinde çok önemli yeri olan koruyucu sağlık hizmetleri arasındadır. Amacı, nadir görülen ancak bebeğin bedensel ve zihinsel gelişimini bozarak, yaşam kalitesini etkileyen bazı hastalıkların belirti ve bulguları ortaya çıkmadan tanısının konulması ve tedavisinin başlanmasıdır. Ülkemizde yenidoğan döneminde, 1987 yılında fenilketonüri, 2006 yılında hipotiroidi, 2009 yılında biotinidaz eksikliği ve 2015 yılında da kistik fibrozis (KF) tarama programı uygulanmaya başlanmıştır. Fenilketonüri taraması için bebeğin en az kırk sekiz saat beslenmiş olması gerekir. Ancak mümkün olduğunca çok sayıda bebeğe ulaşabilmek için sağlık kurumlarında için sağlık kurumlarında doğan bebeklerin sağlık kurumunu terk ettiği son andakan örneği alınmakta, yeterince beslenmeden kan örneği alınmışsa ilk hafta içinde en yakın sağlık merkezine başvurarak yeni kan örneği verilmektedir. İlgili hastalıkların erken tanısı, tedaviye erken tanısı, tedaviye erken başlanmasına imkân tanımaktadır. Ancak son yıllarda aileler arasında topuk kanı alınmasına izin vermeme yönünde bir eğilim gözlenmektedir.

Bu çerçevede;

SORU:

1) Son 5 yılda bebeği için “topuk kanı” olarak bilinen tarama testlerinin yapılmasına izin vermeyen aile sayısı kaçtır? Bu sayının yıllara göre dağılımı nasıldır?

CEVAP:

Tarama kapsamında alınan ilk numunede veya tekrar numunelerde aileler tarafından topuk kanı vermeyi reddetme durumu olabilmektedir. Taramayı reddeden aileler aile hekimliklerince taranan hastalıkların önemi ve olası sonuçları hakkında bilgilendirmekte ve ikna yoluna gidilmektedir. Bilgilendirmeye rağmen ikna edilemeyen aileler İl Sağlık Müdürlüğüne bildirilmektedir. İl Sağlık Müdürlüğünce konunun uzmanları tarafından aile tekrar bilgilendirilmekte buna rağmen ikna olmayan aileler sağlık tedbiri alınmak üzere Aile ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğüne bildirilmektedir. Sağlık tedbiri sürecinde ikna olan aileler bebeklerinin tarama süreçlerini tamamlamaktadır. Bebeğinden taramanın herhangi bir aşamasında topuk kanı vermeyi red eden aile sayısı son beş yılda yaklaşık 10.000 kişi kadardır.

Göstermiş olduğunuz ilgiye teşekkür ederim.